

Pięć prób ZSRR wstąpienia do NATO

9 lipca 2016

31 marca 1954 roku Związek Radziecki wysłał notę do krajów zachodnich z wnioskiem o wstąpienie do NATO. Stać się częścią zachodniego bloku wojskowego w różnych okresach chcieli i Stalin, i Chruszczow, i Ukraińska SRR, i Białoruska SRR.

PODKOP POD ONZ

25 sierpnia 1952 roku odbyła się rozmowa Józefa Stalina z ambasadorem Francji Louisem Joxem. Dyplomata, wyjaśniając stosunek prezydenta Charlesa de Gaulle'a do NATO, dał do zrozumienia, że jego kraj rozpatruje sojusz jako wyłącznie pokojowy blok, nie będący w sprzeczności z Kartą Narodów Zjednoczonych. Stalin roześmiał się i zapytał Wyszynskiego: „Czy w takim wypadku ZSRR nie powinien się przyłączyć?”.

Za tym żartem ukrywała się gra dyplomatyczna. Już na początku 1949 roku, gdy w brytyjskim parlamencie toczyła się dyskusja między Partią Komunistyczną a niezależnymi labourzystami, czy zaprosić do sojuszu Związek Radziecki, szef MSZ Andriej Wyszynski wysłał do Londynu notę, w której proponował omówienie udziału ZSRR w Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego – prekursorki NATO. Zachód odmówił. Wówczas Stalin uznał blok za „podkop pod ONZ”.

DRUGA PRÓBA

Po śmierci Stalina ZSRR podjął jeszcze jedną próbę wstąpienia do Paktu Północnoatlantyckiego za rządów Chruszczowa. W projekcie noty do Prezydium Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego z 19 marca w następujący sposób argumentowano członkostwo w NATO: „MSZ uważa za celowe podpisanie Traktatu Północnoatlantyckiego. Takie oświadczenie wprowadziłoby w zakłopotanie założycieli NATO,

podkreślających jego rzekomy obronny charakter i to, że jakoby nie jest ono skierowane przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej”.

WALKA O BEZPIECZEŃSTWO ZBIOROWE

Jednocześnie z wnioskiem o członkostwo w NATO Moskwa zaproponowała zawarcie traktatu o bezpieczeństwie zbiorowym w Europie z udziałem Stanów Zjednoczonych. – Jesteśmy gotowi, a czy Wy jesteście na to gotowi? – zapytał ówczesny amerykański prezydent Dwight Eisenhower. – Jesteśmy gotowi – natychmiast odpowiedział Chruszczow. Jednak 7 maja 1954 roku USA, Francja i Anglia odmówiły: „Nierzeczywista natura propozycji nie zasługuje na omówienie – podkreślono w oficjalnym oświadczeniu”. Jednocześnie Moskwa domagała się demilitaryzacji Niemiec, deokupacji Austrii, zrezygnowania z baz na Dalekim Wschodzie, podpisania porozumienia w sprawie ogólnego rozbrojenia.

WNIOSKI UKRAIŃSKIEJ SRR I BIAŁORUSKIEJ SRR

Wraz ze Związkiem Radzieckim, ale oddzielnie od niego, wnioski o członkostwo w NATO złożyła Białoruś i Ukraina. Jakie miały ku temu prawne podstawy, przecież republiki ZSRR nie były państwami? To bardzo proste. Uzyskały tymczasową suwerenność i atrybuty państwowości. Wszystko po to, by ZSRR nie pozostał w izolacji.

Miało to miejsce jeszcze zanim powstała ONZ, kiedy stało się jasne, że nowa organizacja stanie się areną walki między Wielką Brytanią USA a Związkiem Radzieckim. Aby wzmocnić pozycje kraju w ONZ, Stalin proponował, by radzieckie republiki znalazły się w jej składzie, powołując się na dążenie brytyjskich dominium do członkostwa w organizacji.

31 marca 1954 roku wnioski o członkostwo w NATO jednocześnie złożyły ZSRR, Ukraina i Białoruś, jako trzy suwerenne państwa. Odpowiedź była jedna – odmowa.

NATO ZMIERZA NA WSCHÓD

Tymczasem sojusz postawił na integrację krajów europejskich i rozszerzenie granic na Wschód.

We wrześniu-październiku 1954 roku w Londynie i Paryżu odbyły się negocjacje krajów członkowskich traktatu brukselskiego, podczas których ustalono warunki członkostwa RFN i Włoch w pakcie brukselskim oraz RFN w NATO.

Była to ostatnia kropla goryczy dla Moskwy. Związek Radziecki powołał do życia przeciwwagę dla sojuszu, czyli Układ Warszawski (Układ o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej). Należały do niego Albania, Bułgaria, Węgry, NRD, Polska, Rumunia, ZSRR i Czechosłowacja.

Źródło: pl.SputnikNews.com